

2009/2010

59. ročník Matematickej olympiády

Zadania úloh MEMO

(Súťaž sa konala 9. – 15. 9. 2010.)

Súťaž jednotlivcov:

I1. Nájdite všetky funkcie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ také, že pre všetky $x, y \in \mathbb{R}$ platí

$$f(x+y) + f(x)f(y) = f(xy) + (y+1)f(x) + (x+1)f(y).$$

(Česká rep., Pavel Calábek)

I2. Na tabuli sú napísané všetky kladné delitele celého kladného čísla N . Dvaja hráči A a B hrajú nasledovnú hru, pričom sa pravidelne striedajú v ťahoch: V prvom ťahu hráč A zmaže číslo N . Ak posledné zmazané číslo je d , potom hráč, ktorý je na ťahu, zmaže deliteľa čísla d alebo násobok čísla d . Hráč, ktorý nemôže urobiť ťah, prehráva. Určte všetky čísla N , pre ktoré hráč A môže vyhrať bez ohľadu na ťahy hráča B .

(Poľsko)

I3. Je daný tetivový štvoruholník $ABCD$ a na jeho uhlopriečke AC bod E taký, že $|AD| = |AE|$ a $|CB| = |CE|$. Nech M je stred kružnice k opísanej trojuholníku BDE . Kružnica k pretína priamku AC v bodoch E a F . Dokážte, že priamky FM , AD a BC sa pretínajú v jednom bode.

(Švajčiarsko)

I4. Nájdite všetky kladné celé čísla n , ktoré vyhovujú obom nasledujúcim podmienkam:

- (i) číslo n má aspoň štyri kladné delitele;
- (ii) ak a a b sú delitele čísla n , pre ktoré platí $1 < a < b < n$, potom číslo $b - a$ tiež delí n .

(Slovinsko)

Súťaž družstiev:

T1. Sú dané tri rastúce postupnosti

$$a_1, a_2, a_3, \dots, \quad b_1, b_2, b_3, \dots, \quad c_1, c_2, c_3, \dots$$

celých kladných čísel. Každé celé kladné číslo je členom práve jednej z týchto postupností. Pre každé celé kladné číslo n sú splnené podmienky:

- (i) $c_{a_n} = b_n + 1$;
- (ii) $a_{n+1} > b_n$;
- (iii) číslo $c_{n+1}c_n - (n+1)c_{n+1} - nc_n$ je párne.

Nájdite a_{2010} , b_{2010} a c_{2010} .

(Litva)

T2. Pre každé celé číslo $n \geq 2$ určte najväčšie možné reálne číslo C_n také, že pre všetky kladné reálne čísla $a_1, \dots, a_n$ platí

$$\frac{a_1^2 + \dots + a_n^2}{n} \geq \left(\frac{a_1 + \dots + a_n}{n} \right)^2 + C_n \cdot (a_1 - a_n)^2.$$

(Švajčiarsko)

T3. V každom vrchole pravidelného n -uholníka je veža. V tom istom okamihu každá veža vystrelí na jednu z dvoch susedných veží a zasiahne ju. *Výsledkom strelby* nazveme množinu všetkých zasiahnutých veží, pričom nerozlišujeme, či bola veža zasiahnutá raz alebo dvakrát. Označme $P(n)$ počet všetkých možných výsledkov strelby (pre dané n). Dokážte, že pre každé celé $k \geq 3$ sú čísla $P(k)$ a $P(k+1)$ nesúdeliteľné.

(Česká rep., Martin Panák)

T4. Nech n je celé kladné číslo. Štvorec $ABCD$ je rozdelený na n^2 jednotkových štvorcov. Každý z týchto štvorcov je ďalej rozdelený na dva trojuholníky uhlopriečkou rovnobežnou s úsečkou BD . Niektoré z vrcholov malých štvorcov sú zafarbené na červeno tak, že každý z $2n^2$ vytvorených trojuholníkov má aspoň jeden červený vrchol. Nájdite najmenší možný počet červených vrcholov.

(Slovinsko)

T5. Kružnica vpísaná trojuholníku ABC sa dotýka strán BC , CA a AB postupne v bodoch D , E a F . Nech K je bod súmerný s bodom D podľa stredu vpísanej kružnice. Priamky DE a FK sa pretínajú v bode S . Dokážte, že priamka AS je rovnobežná s BC .

(Poľsko)

T6. Nech A , B , C , D , E sú také body, že $ABCD$ je tetivový štvoruholník a $ABDE$ je rovnobežník. Uhlopriečky AC a BD sa pretínajú v bode S a polpriamky AB a DC v bode F . Dokážte, že $|\angle AFS| = |\angle ECD|$.

(Chorvátsko)

T7. Pre celé nezáporné číslo n definujme a_n ako číslo, ktorého dekadický zápis má tvar

$$1 \underbrace{0 \dots 0}_n 2 \underbrace{0 \dots 0}_n 2 \underbrace{0 \dots 0}_n 1.$$

Dokážte, že $a_n/3$ sa dá vždy vyjadriť ako súčet tretích mocnín dvoch celých kladných čísel, ale nikdy sa nedá vyjadriť ako súčet druhých mocnín dvoch celých čísel.

(Švajčiarsko)

T8. Je dané celé kladné číslo n , ktoré nie je mocninou čísla 2. Ukážte, že existuje celé kladné číslo m s nasledujúcimi dvoma vlastnosťami:

- (i) m je súčinom dvoch po sebe idúcich celých kladných čísel;
- (ii) dekadický zápis čísla m pozostáva z dvoch identických blokov n číslic.

(Poľsko)